Nro 216.
D. 10. Września.
PIĄTEK.
Rok 1824.

KURJER Warszawski

WSPOMNIENIA.
Zgon Alo: Alexandrowicza Biskupa Chełm: 1781.

NOWOŚCI WARSZAWSKIE.

Jutro przypada doroczna uroczystość Jmienin Najjaśniejszego CESARZA i KRÓLA, naszego najłaskawszego Monarchy.

Ogłoszono następuiący Wyrok N. PANA, wydany w *Petersburgu* d. 7/19 Sierpnia 1824 r. „Zważywszy spóźnioną porę roku, w której stosownie do Arty: 3 Postanowienia Naszego z d. 31 Lipca 1821 *Żydzi* w Warszawie zamieszkali wyprowadzićby się powinni z głównieyszych ulic tejże stolicy, postanowiliśmy i stanowiemy. Art: 1. Termin prekluzyjny na dzień 4 Październik a r. b. oznaczony do wyprowadzenia się *Żydów* z ulic wyszczególnionych w Ar: 1 Postanowienia Naszego z d. 31 Lipca 1821 r. przedłużony zostaie do d. 1 Maia 1825 r. Ar: 2. Po upłynieniu takowego ostatecznego terminu, żadne nowe przedłużenie pod iakimkolwiek pozorem, miejsca iuż mieć niebędzie mogło, i wszystkie przepisy w zwyż wzmiankowanego Postanowienia Naszego niezwłocznie w wszelkiej ich rozciągłości, do skutku przyprowadzone być maią. Ar: 3. Wykonanie niniejszego Postanowienia Kommissji Spraw Wewnętrznych i Policji polecamy."

Podaie się do wiadomości, iż zapis Uczniów do *Jnstytutu Muzyki i Deklamacji*, odbywać się będzie w dniach 15, 16 i 17 b. m. od godzi: 9tej zrana i 3ciej po południu w domu Jnstytutowym u Rektora JP. *Elsnera*. Według nowych urządzeń, Uczniowie wszystkich Działów nauk w Jnstytucie, wnosić maią przy zapisie szczupłą opłatę roczną z góry. Od tej opłaty wolni są iedynie Uczniowie zupełnie ubodzy. Ostrzega się oraz, iż lekcje wszystkich Działów w Jnstytucie, odbywaią się ciągle; Uczniowie przeto Szkół publicznych, którzy dla wakacji naukę Muzyki w Jnstytucie przerwali, mogą z tychże nauk w Jnstytucie na nowo korzystać.

Artykuł nadesłany.

z Dniem 4 na 5 m. b. w nocy przestał żyć JW. Franciszek *Rychłowski*, Szambelan byłego Dworu ś. p. Króla *Stanisława Augusta*, Orderu Sgo *Stanisława* Kawaler. Siedmioletnią ciągle dręczony chorobą, przeniosł się z dóbr swych do *Warszawy*, dla poratowania zdrowia, które nadwątlone długiem pasmem cierpień, niestety! iuż od sztuki lekarskiej pomocy otrzymać niemogło; zwłaszcza iż wiek do 70 lat około posunięty i rozmaite życia przygody, siły iego wyczerpały. Zacny ten Mąż, znany z cnot i przyiemności w obywatelstwie, z przykładnego życia w małżeństwie, z prawdziwej miłości ku dzieciom, ile dni życia, tyle dobrych czynów liczył; zasmucony zgonem najszanowniejszej i rzadkiej dziś żony, której drogie dni życia, cierpienia męża przerwały, żył tylko dla tego, aby pamięć straconego przedmiotu boleścią opłacał. Zwłoki iego pochowane zostały na Smętarzu Sto. Krzyskim w Katakumbie dnia 6 m. b. Spoczywaj drogi cieniu

w tem cichem ustroniu! Oby przykłady twoiej, do naśladowania cnót twych były zachętą. Przyjm kwiat szacunku: i uwielbienia, który przychylna ci ręka na grobowcu składa. *W. R.*

Robotnicy o których było doniesiono iż przy zawaleniu się części nowo buduiącej się Kamienicy przy ulicy *Nowiniarskiej*, zostali niebespiecznie ranieni, iuż przyszli do zdrowia i ieden z nich iuż chodzi.

Wściekły *Kot* skaleczył iednego z tutejszych Obywateli i Służącą. Natychmiast przedsięwzięto zaradcze środki dla zapobieżenia szkodliwym skutkom.

NOWOŚCI ZAGRANICZNE.

z Paryża.

Uroczystość Jmienin Królewskich w dzień S: *Ludwika* odbyła się w *Paryżu* nader świetnie i wesoło.—Nastąpiły różne ważne zmiany, Król wydał wyrok łączący wydziały ministerjalne Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, w iedno Ministerstwo, a Minstrem Sekretarzem Stanu Wyznań i Oświecenia mianował Xdza (Fraysinous) Biskupa *Hermopolitańskiego*. Mianowanym także został Ministrem stanu i członkiem rady tajnej Kardynał Xże *Lafar* Par *Francji*, Arcy Biskup, oraz pierwszy Jałmużnik Xinej *Angulem*.—Król tegoż dnia rozdał wiele Krzyżów *Legji honorowej*, Komandorami zostali mianowani Minister Spraw wewnętrznych, wielu Radców stanu e t:c: Krzyże Kawalerskie otrzymało kilku Artystów, a między niemi P. *Duboa* zarządzaiący teatrem wielkiej Opery, P. *Bajlot* pierwszy Skrzypek tegoż teatru, P. *Pixerekur* Dyrektor teatru Opery komicznej, znany Autor wielu *Melodram*. Także Król w dzień swych Jmienin ułaskawił wyroki wydane na 24 zbrodniarzy, kazał oraz rozdać 34 *Wandejczykom* różną broń honorową w srebro oprawną, to iest: szpady, pałasze, pistolety. Wspaniały Faierwerk spalono na *Polach Elizejskich*, Lud tańczył po placach Publicznych prawie przez całą noc.—z *Hiszpanji* donoszą że przy zdobyciu *Taryfy* zabrano lub ubito wszystkich rewolucjonistów, iednak ich Dowódca ocalił się ucieczką i dotąd nie iest wyśledzony. Jenerał *Kwesada* został mianowany Jeneralnym Kapitanem Prowincji *Grenady*. Potwierdza się że w *Sewilli* były rozruchy w dniach 6 i 7 z:m: także i w *Xymena* zaszły krwawe zaburzenia, a nawet w *Madrycie* d. 15 z: m: na publicznym placu wieczorem zamordowano 2 Ludzi.—Dnia 18 z: m: wybuchnął pożar w iednym z Kościołów *Madrytu*, a że tam sikawki i całe urządzenie ratowania pożaru są iak w najgorszym stanie, przeto ogień nagle się rozszerzał i Kościół spłonął. Wojsko *Francuzkie* dzielny dawało ratunek, iednak ogień dostał się do przyległych domów i gdy ostatnia Poczta odchodziła z *Madrytu*, i-szcze pożar niebył ugaszony, niewiadomo dotąd ile iest szkody i co się późniey stało. — w Prowincji Hisz: *Katalonji*, przez nieostrożność *Owczarzy* zaiął się pożar w leśie, przez 14 dni niemożna było ugasić gwałtownego ognia, szkody są nieocenione, zwłaszcza w tych okolicach gdzie ten Las był iedynym skarbem.

Od Granic Tureckich.

Cała *Morea* iest uzbroiona, *Grecy* są przygotowani do boiu gdyby *Turcy* chcieli napaść na ten kraj obszerny, Kobiety i Dzieci wysłano w góry, wszystkie miejsca warowne spiesznie opatruią w żywność i wszelkie potrzeby woienne: — *Albańczycy* zostaiący w służbie *Tureckiej* napadli na oddział wojska *Greckiego* i zostali pobici, iednak tenże oddział Grecki dla niedostatku żywności niemógł iść dalej i został w szańcach. — Korpus *Turecki* który wyszedłszy z okolic *Negropontu* napadł *Attykę* utracił 400 Ludzi w zabitych,

a nierównie więcej w'ranionych. — *Kapudan Basza* przez to najbardziej poniósł klęskę że po zaięciu *Jpsary* rozdzielił swoią flottę, ten błąd przywodzi go do rozpaczy. — Wszyscy uwielbiaią czyn bohaterski Greckiego Kapitana *Waroki* (inni piszą Waroaki, Maroki i t. p.) okazał się on godnym potomkiem najsławnieyszych bohaterów Greckich, maiątek iego składa się z kilku miljonów, na nic niezważał gdy szło o pokonanie nieprzyiaciół *Krzyża* S. on to podpalił prochy w Klasztorze S. *Mikołaia* i poległ w pośród swych ziomków, lecz ta chwila była stanowczą, i przyspieszyla klęskę iakiej doznali *Muzułmanie.* — Podkomendni *Kapudana Baszy* narzekaią teraz na swego dowódcę, że wystawił ich na rzeź i zemstę *Greków.* Podług raportów ze strony Greckiej, poległo na *Jpsarze* Greków 2500; a Turków 16,000. To zdarzenie tak przestraszyło *Mozułmanów* że teraz tłumnie uciekaią do domów, osobliwie ci którzy przybyli z *Azji.* — Listy z *Ruszczuka* zapewniaią że *Kapudan Baszu* został zupełnie pobity. — Gdy *Kapudan Basza* wylądował na *Jpsarę* zaraz pierwszego dnia kazał odesłać do *Stambułu* 500 głów zamordowanych *Jpsarjotów.* Wystawiono ie w tryumfie z napisem „ Bóg błogosławi wiernym, wyniszczono buntowników na Jpsarze „ ale w tejże chwili nadeszła do *Stambułu* wieść o klęsce Turków, a tak zamiast radości, panował smutek. — Gdy tak są pomyślne wiadomości dla *Greków*, ieszcze otrzymali inną równie pomyślną że znaczne summy pieniężne zebrane z składek i pożyczek tak w *Anglji* iak w *Zante* w krótce zasilą skarb rządu Greckiego, na co oczekuie z największą niecierpliwością. — z *Londynu.*

Minister *Kaning* bardzo iest zaięty (iak mówią) nader ważnemi interesami. — Rozchodzi się wieść w *Londynie* że Król *Hiszpański* ma wysłać swego Brata *Franciszka* do *Ameryki Połud:* gdyż iest nadzieia że odległe posiadłości *Hiszpańskie* w *Ameryce* po tylu krwawych walkach wrócą pod dawne panowanie.—Minister *Kolumbjiski* P. *Hurtedo* wyiechał z swoią familją z *Londynu* do *Paryża*, ten odjazd dał powód do rozmaitych domysłów.—Słychać że *Józef Bonaparte* przybędzie do *Londynu*; zaś Brat iego *Lucjan* (o którym głoszono że wyiedzie do *Ameryki.*) ciągle bawi we *Włoszech.*—Doniesiono urzędownie o bitwie wojsk *Anglelskich* z *Birmanami* d, 18 Marca, *Birmanów* było 5000 walczyli mężnie, lecz zwycięztwo otrzymali *Anglicy* do czego najbardziej pomogli *Słonie*, na tych bowiem zwierzętach Żołnierze *Angielscy* przepłyneli takie miejsca w rzece, które *Birmani* sądzili za niepodobne do przebycia. —Kapitan *Kruiz* opisuie iak był naocznym świadkiem gdy okrutni mieszkańce *Nowej Zelandji* pożerali *Ciała ludzkie.* Maiętniejsi tameczni Obywatele gdy daią ucztę, każą zabiiać swych niewolników, a ciała tych nieszczęśliwych staią się przysmakiem ludożerców. Trudno opisać iak ten widok iest okropnym dla *Europejczyka.*— Na wyspie S. *Tomasza* zamieszkał od nieiakiego czasu Obywatel *Duński* nazwiskiem *Gardyner*, miał on porozumienie że iego młoda Małżonka polubiła iakiegoś przystojnego Cudzoziemca, przeto dla zapobieżenia mogącej powstać miłości, chciał ią odesłać do *Danji*; w wilją odjazdu znaleziono ią zabitą, iako też owego Cudzoziemca także pozbawionego życia, niewiadomo czy oboie strzelili do siebie z pistoletów (które w pokoiu leżały) czy każde sobie odebrało życie. Żona zostawiła List, błagaiąc Męża o przebaczenie i wyznaiąc że niebyła godną mieć takzacnego dożywotniego przyiaciela. —

z Niemiec.

D. 25, z. m. iako w Jmieniny Wielkiego Xięcia *Badeńskiego* odbył się uroczyście Chrzest nowo-narodzonego Syna *Margrabi. Badeńskiego.* Wielki Xże był Ojcem chrzesnym i młodemu Xciu dał Jmie *Ludwik* .— Xiąże *Oranji* z swą dostojną Małżonką wkrótce wyiadą do *Lubeki*, zkąd na *Rossyjskiej* Fregacie popłyną do *Petersburga.* — Sejm związku *Niemieckiego* w *Frankforcie* odbył kilka ważnych posiedzeń, naradzano się nad podanemi wnioskami przez Posła *Austrjackiego* o ogólnej Kommissji śledczej, o poprawie Szkół i Uniwersytetów, o cenzurze książek, o powściągnieniu nadużycia mogącego przeszkodzić aby władza Monarchiczna była nietykalną i t:p:—

DONIESIENIA.

Dnia 13 Września r. b. o godzinie 4 z południa w Małej Wsi Parafji Głuska, sprzedane będą z wolnej ręki przez Licytacią publiczną kilkaset Owiec Maciorek, Skopów i Trykaczów.

Osoba maiąca należyte zdatności na funkcią Pisarza prowentowego, Ekonoma, Rachmistrza, lub w Warszawie Rządcy Domu, życzy przyiąć takowe obowiązki. Wiadomość pod Nr 495 przy ulicy Miodowej u P. Wiechowskiego.

Pewna Osoba życzy sobie mieć miejsce na Fabrykanta do robienia wróżnych gatunkach Wódek słodkich i Likworów, tudzież do robienia Piwa i Octu winnego, zaręczaiąc iż dopełni dokładnie swego obowiązku. Ktoby sobie takowego życzył, raczy się udać pod N: 127, przy ulicy Piekarskiej.

☞ Donosi się Publiczności o ustanowieniu ciągłej to iest: co dwa tygodnie odbyć się maiącej, żeglugi dwóma górnemi statkami, między Warszawą a miasteczkiem Kamieńczykiem nad Bugiem leżącym, a ztąd o sposobności Transportu w dół Wisły, a w górę Narwy i Buga, różnych ciężarów lub iakich bądź effektów za których całość ręczyć się będzie, z którego bądź punktu między tymi portami położonego, lub i z wyższego ieżeli tego czyj interes wymagałby, na których to mogą i osoby z potrzeby lub z satysfakcji poznania żeglugi bezpiecznie płynąć i nazad wodą lub lądem ile w naj większej mil 7 odległości od Warszawy powrócić. Maiący co do transportu, lub życzący dostać się sam albo z ciężarem lub przeiechać się wodą, maią się udać iak teraz w Warsz: przy ulicy Przyrynek pod Numerem 1904, a tam z podpisanym umówić się mogą doczasu ruszenia od Pala Warszawy w dniu 14tym m. i r. b. nastąpić mianym, na Pradze zaś zawsze do W. Kosińskiego mieszkaiącego w Baterjach, nadal w Warszawie do W. Ciszewskiego Łazienkę przy Moście maiącego. Późniey ogłoszono będzie ile wygody osób na prowincji mieszkaiących a maiących zlecenia wchodzenia w ugodę o transport w miasteczkach Nowym dworze, Modlinie, Serocku, Wyszkowie i Kamieńczyku. — *Grabowski.*

w Dniu 9 m b. zginął Cybuszek złoty wysadzony turkusikami, do palenia Cygaro służący. Ktoby znalazł takowy, niech raczy go oddać do Drukarni Kurjera, a stosowną otrzyma nagrodę.

Na skutek udzielonego przez Wysoką Kommissją Rządową Spraw Wewnętrznych i Policji na dniu 10 Sierpnia r. b Patentu Swobody, na lat trzy na wynalazek sztucznych Pasków i Massy Mineralnej do ostrzenia Brzytew, ma honor polecić się Prześwietnej Publiczności, że przez użycie tychże sztucznych Pasków, i Massy do tego przysposobionej Mineralnej, Brzytwy staią się za pociągnięciem po tymże Pasku ostre, i tak łagodne w goleniu, że golącego się zupełnie zadowolnią. A nadto Brzytwy nigdy slufowania, ani pociągania na kamieniu, co takowe dezuluie, niepotrzebuią. Zaś Angielskie nowe Brzytwy niepotrzebuią szlifowania przez pociągnięcie na takowym pasku, nadspodziewanie dogodne i ostre czyni. w Tymże składzie dostanie Pasków angielskich do ostrzenia Scyzoryków i Instrumentów Chirurgicznych, które podobnie szlifowania niepotrzebuią. Zawiadamia przytem P. Pub: że Paski podpisanego fabrykacji oznaczone są Lit: F. M. S. iakoteż we środku ukryte znakiem. Ostrzega zarazem tych którzyby ważyli się naśladować moie patentowe Paski, takowe kofiskacie ulegną i do kary pociągnięci zostaną. Oraz w tymże składzie dostanie Pilników Chemicznych do wytępienia Nagniotków, wnowym wynalazku, przez Rząd approbowanym które więcey są skuteczne niż Greubowskie zwane, a które podobnie przez tegoż w kraiu wyrabiane były. Zaś moiej Fabryki Pilniki oznaczone są F. S. i kotwicą. Nr 489 w domu Łaszczyńskich.

Teatr. Jutro (bezpłatnie) Kom: *Intryga przed ślubem* i Balet *Powrót z Wojny.*